

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

1915

Személy

Helyszám

Szerző

Cím

Husz deka.

Forrás:

Magyarország.

Bp.

1915 1/9

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Husz deka.

A főváros, ugylátszik, egész komolyan meg akarja valósítani a huszdekás főzölisztutalványozást. Amikor legutóbb a közlélmzési bizottság ülésén Folkusházy Lajos tanácsos bájos közvetlenséggel csevegett a főváros közlélmzéséről, azt hittük, hogy az összegyűlt társaságot akarja mulattatni, mert a husz deka főzöliszt olyan vice, amelyen csak a közlélmzési bizottság mulathat, a főváros lakossága azonban belepusztul, ha komolyan találják venni.

A tanácsnok ur jelentéséből tűnik ki a legjobban, hogy a liszt elvonása a főváros vagyontalan rétegeit a legsúlyosabb inségbe dönti. A tervezet szerint egy öttagu munkásalád hetenként 1 kiló lisztet kap. Ez a lisztmennyiség elég olyan helyen, ahol nem főznek tésztát, hanem a pecsenye mellé főzeléket is akarnak, a főzölisztet tehát csupán rántásra használják. Ahol azonban húst nem vásárolhatnak és csupán főzelékkel akarnak élni, ott még rántásra sem elég a nemeskeblüen kiutalt huszdekás mennyiség.

Folytatásban ha a közlélmzési tanács
Közp. nyomt. XX. cs. 81. sz.

ugy vélekedik, hogy a főváros lakossága annyira birkatürelmű, hogy majd hónapokig berántott füvet eszik, akkor végzetesen csalódik. Csalódik elsősorban azért, mert a fű- és főzelékneműek is olyan drágák, hogy a tésztaneműek olcsóbbak és ha ez nem is volna így, még akkor is lehetővé kell tenni, hogy azok a munkásháztartások, amelyek húst nem vásárolhatnak, legalább háromszor hetenként tésztához jussanak.

A tanácsos jelentéséből tűnik ki, hogy a „marha- és sertéshus ára még mindig emelkedik“. Ez azt jelenti, hogy nemsokára csupán a hadseregszállítók tudnak húst vásárolni, azok tudják megfizetni az egy kiló húsért az 5 és 6 koronákat. Azonban sajnos, a fővárosban százezrek vannak, akik nem szállithattak rossz posztókat és a végzetük arra kényszeríti őket, hogy a hadsereget másképen szolgálják, olyan módon, hogy a műhelyekben és gyárakban éjjel-nappal néhány korona munkabérért a municiót gyártják. Ezek az emberek — bár valószínű, hogy a közlélmzési bizottság ezt hazafiatlan cselekedetnek tartja — enni akarnak. A

sz deka főzöliszt alkalmas arra, hogy ezt a vágyat korlátozza, de arra is alkalmas, hogy megakassza azt a munkát, amely a hadvezetés sikere érdekében nélkülözhetetlen.

A főváros lakossága körében a közlélmzési bizottságnak és a tanácsnak ez a huszdekás főzölisztutalványozása a legmélyrehatóbb elkeseredést keltette. A munkásaszonyok ezrei már most is kétségbeesetten várják a jövőt, mert tisztában vannak azal, hogy amennyiben ez a rendelet életbe lép, gyermekeikkel együtt még a jelenlegi silány helyzetük is rosszabbra fordul.

Esztelen és igazságtalan ez a rendelet azért is, mert a háborus nyomorúság egész súlyát a vagyontalanokra hárítja. Azok, akiknek kamráiban nagymennyiségű földalmozott liszt van, nyugodtan várják a lisztutalványozás új rendszerét, mert az utalványozott mennyiséget valóban csak rántásra használják, tésztát ezentul is 0-ás lisztből főznek és a hus vásárlására is van elegendő pénzük.

Teljesen bizonyos, hogy azok az urak, akik a huszdekás lisztutalványozást meg akarják valósítani, valamennyien kitünően ellátták magukat a legfinomabb liszttel. Ha a főváros tanácsának és a közlélm-

zési bizottság tagjainak szintén teljesen üres volna a kamrájuk, ha tudnák, hogy ezentúl ők is, a családtagjaik is hetenként és fejenként husz deka főzölisztből gazdálkodhatnak, akkor eszükbe se jutott volna, hogy ilyen módon szabályozzák a lisztkeresést.

Egyebekben ebben az országban minden festület úgy kezeli a vagyontalan osztályokat, mintha valamely ellenséges terület lakosságával állna szemben. A parlamentben már előre kijelentették, hogy az aratás után sem lesznek jobbak a viszonyok, hogy akármilyen nagy lesz az új termés mennyisége, *a jelenlegi horribilis árak megmaradnak.* A kormány az agráriusokkal szemben roppant alázatos és megnyugtatósukra már most kijelenti, hogy majd *jutalmakkal csalják elő a készleteket.* Ezeket a jutalmakat természetesen a szegényeknek kell megfizetniük.

Jellemző például, amit Folkusházy a tejről mondott. Kifejtette, hogy a szállítási viszonyok folytán a főváros kevés tejet kap, de remélhető, hogy május hó folyamán javulás fog beállni, mert elegendő hűtőkocsi áll majd rendelkezésre. „Ár tekintetében változás nem igen lesz, *sőt nincs kizárva, hogy áremelkedés fog bekövetkezni,*

a főváros azonban a kormánnyal egyetértően gondoskodni fog arról, hogy ennek az áremelkedésnek hasznát ne csak a kereskedők, hanem a termelők is lássák.“

Vérlázító, hogy ilyen kijelentést a nyilvánosság elé mernek bocsátani. Beismerése ez annak, hogy a kormány és a főváros *egy pillanatig sem gondol arra, hogy a fogyasztókat védelmezze, hanem megnyugtatótjak azokat, akik kifosztanak bennünket, hogy a rabolt összegben ezentúl nemcsak a közvetítő kereskedelem osztozódik, hanem a termelői is.*

Agrárország volnánk. Minduntalan azt hirdetik, hogy az országot védelmezik, ha az agráriusoknak kedveznek. Nagy mennyiségben viszünk ki békés időkben lisztet és húst, de most a háború idején, amikor magunknak is szükségünk volna az élelmiszerekre, *csődöt mond az egész gazdaságunk és a lakosságnak husz deka liszttel kell nyomorognia.*

A züllött magyar agrárviszonyoknak, a kötött birtoknak, az egyházi birtokok óriási terjedelmének köszönhető, hogy Magyarország földje egy holdon száz százalékkal kevesebbet terem, mint Németországban hasonló területen. Az agráriusok politikai hatalma azonban olyan nagymértékű, hogy a vámrendszerrel így is dus nyereséghez

jutnak és eszükbe sem jut, hogy intenzív gazdálkodással tegyék birtokaikat jövedelmezővé.

A vagyonosok a kávéházakban és vendéglőkben mindig elegendő tejet, húst és tésztát találnak. Azokat nem nyomorítja meg a huszdekás lisztrendelet, nem érinti őket a tejhiány, *családjaik egészségét nem veszélyezteti a főváros és a kormány bünyös gazdálkodása.*

Csak a szegények gyermekeinek sápadtságát fokozzák ezek a rendeletek. A munkások gyermekei eddig nem jutottak tejhez, most a tésztát is elveszik tőlük. A jelszó az, *hosszunk minél több áldozatot a haza érdekében, de a haza, amelyet a kormány képvisel, nem törődik azzal, ha a hősök hozzátartozói éhen fordulnak föl.* A haza legfőbb érdeke most az, *hogy a dúsgazdag termelőt fosztogathassanak.* Nincs ország, amelyben az élelmiszereztsora olyan mértékű volna, mint nálunk. A magyar nép birkatürelmében az uralkodó osztályok nagyon sokat biznak. *Mi azonban azt tartjuk, hogy nem nagyon helyes politika tulságig vinni ezt a szörnyű fosztogatást!*